

9-шы классышты мары йылмй доно экзаменйм эртйрйш пйшйвлй

1. Пумы предложеништй лйм шамаквлйморфологически ланзылаш.
Мймнй кымда сйндйлыкйиштйнй шуку национальностян халык вйш келшен йлй.
2. Тыменяш шамакым фонетически ланзылаш.
3. Пумы шамаквлй состав доно ланзылаш: *кловойвуйвандылан, кугилйиштй.*
4. Пумы шамаквлй состав доно ланзылаш: *цйшкервлйиштй, мышты-мыжым.*
5. Пумы предложеништй лйм шамакым морфологически ланзылаш.
Вйдын силажым ынгылен, эче йкрет годымок халыквлй йшке овуцаштым тйдын доно цат кйлденйт.
6. Пумы предложением член семйнь ланзылаш.
Туан вйрнй цевержйм май ужын мыштышаишлык ылына.
7. Пумы предложеништй керйл вйреш знакым шйндйш дй ынгылдараш.
Йлйиштййшн пушйнгйвлй тум ваиштар пистй шапки куги дй молат цйлйнт телеш йлйиштйиштй вилйт.
8. Пумы предложеништй сказуемыйым моаш дй махань шая лаштык доно келесйлтмйжйм пйлемдйш.
Шачмы йылмй – сек яжо тымдышы.
9. Пумы предложением член семйнь ланзылаш, шая лаштыквлй пйлемдйш.
Монда ма халык тй эдемйм, кй нуры йлймйишйм йиштен.
10. Пумы предложеништй наречивлй моаш дй морфологически ланзылаш.
Садышты шйжвйк сйлнйн-сйлнйн шиикалта, дй ййнгешйт ласкон чучеш.
11. Пумы шамакым состав доно ланзылаш: *сймйрйкеммйжййлй.*
12. Шамакым состав доно ланзылаш: *вйиештйдымй.*

13. Пумы предложеништӹ знакым шӱндӱш дӱ синтаксически ланзылаш.
*Нӱрӱштӱ ош куги лым доно пӱзӱрнӱлтшӱ укшвлӱжӱм шӱрен сӱлнӱ
шошымым выча.*

14. Пумы предложеништӹ знакым шӱндӱш, деепричастиӱн сӱрӱлтӱшӱм
пӱлемдӱш.

*Валгалтмым шижӱн ыргыкталын пеледишӱ мӱлӱндӱм макталалын косир
пӱрттӱнӱм рӱшкӱктен тӱри чонгештӱш мыралтен.*

15. Предложением синтаксически ланзылаш.
*Цеве́р шошым кечӱн шонгы тӱотиэмлӱнӱт сӱмӱрӱкеммӱжӱлӱ чучын
колтыш.*

16. Шамакым фонетически ланзылаш: *толы*.

17. Пумы предложением член семӱнь ланзылаш.
Цеве́р шошым паште́к паян кӱнгӱж толе́ш.

18. «Шамак важ + шамак важ + суффикс + шамак мычаш» схемӱлӱн
келшӱшӱ 2 шамакым сирӱш.

19. «Кыткы нӱрӱ» фразеологизмӱн значенижӱм ик шамак доно келесӱш.

20. *Луцкы* шамакын значенижӱм ынгылдараш.

21. *Сӱраш* шамаклан синонимвлӱм моаш.

22. Подражательный шамак гӱц лишӱ глаголым пӱлемдӱш: *вӱрлӱнӱш,
лӱмдӱш, тӱтӱтлӱш.*

23. Шот шамакым падеж доно вашталташ: *ӱндекилу*.

24. «Шамак важ + суффикс + суффикс + шамак мычаш» схемӱлӱн
келшӱшӱ 2 шамакым сирӱш.

25. Предложеништӹ препинани знакым шӱндӱш.
*Пӱлӱшемлӱн кечӱвӱлвел гӱц шачмы-кушмы вӱрвӱшкӱштӱ пӱртӱлишӱ
кеквлӱн кӱшедӱкӱн тӱгӱрлӱн тыртня дон молы кекӱн сусу мырышты шакта.*